

2.1.5 Conflict

LEESWIJZER

"What is at the heart of peace? A border. When two neighbouring people make peace, the first thing they do, is create a border between them"
Uri Avery

1

Baechler (C.) & Fink (C.), *L'établissement des frontières en Europe après les deux guerres mondiales. Actes des colloques de Strasbourg et de Montréal (juin et septembre 1995)*, Bern-Berlin-Frankfurt/M., 1996.

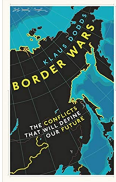
Multinationale en comparatieve benadering van de grensproblematiek in Europa na de twee Wereldoorlogen.

Goetz (G.) & Diehl (P.F.) *Territorial changes and international conflict*, London-New York, 1992.

Bespreekt 770 gevallen, met achteraan een lijst van territoriale verschuivingen van 1816 tot 1980.

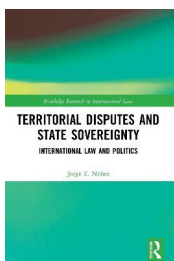
2

Dodds (K.), *Border wars. The conflicts that will define our future*, London, 2021.



Analyse van de (volgens de auteur louter nefaste) rol van grenzen, als microcosmos van nationale en internationale geopolitiek, voor conflicten tussen staten, nu en in de toekomst. Hij identificeert meer bepaald drie nieuwe soorten grensconflicten: verschuiving van de ligging (of zelfs verdwijning) veroorzaakt door klimaatverandering, bij grensregio's die in een blijvende impasse zitten en door de toenemende sofisticatie van grenzen (in antwoord op de wereldwijde hypermobiliteit) als resultaat van technische innovatie. Hij beschrijft die evolutie in hoofdstukken over hydrologische grenzen, berggrenzen, niemandslanden, niet-erkende grenzen, 'slimme grenzen', ruimtegrenzen én 'virale grenzen' (zowat de eerste analyse van de gevolgen van pandemieën in het algemeen en Covid-19 in het bijzonder voor grenzen).

Nunez (J.E.), *Territorial disputes and state sovereignty. International law and politics*, London, 2020.



Sorel (J.-M.), *Le droit des frontières: panorama en 3d*, in: *Pouvoirs*, 165, 2018, 2, 27-38.

Giblin (B.), *Rapports de force et conflit frontaliers*, in: *Pouvoirs*, 165, 2018, 2, 89-98.

Rongxing (R.), *Territorial disputes and conflict management: the art of avoiding war*, Abingdon – New-York, 2012.

Hong (S.-Y.) & Van Dyke (J.M.) eds., *Maritime boundary disputes, settlement processes, and the law of the sea*, Leiden – Boston, 2009.
Over zee grenzen.

Kolers (A.), *Land, conflict and justice: a political theory of territory*, Cambridge, 2009.

Rongxing (G.), *Territorial disputes and resource management: a global handbook*, New York, 2006.

Furlong (K.) & Gleditsch (N.P.), *The geographic spread of militarised disputes*, in: *Journal of Peace Research*, 2006, 507-522.

Betrekken de lengte van de grens bij de analyse van de oorzaken van het conflict.

Newman (D.), *The resilience of territorial conflict in an era of globalisation*, in: Kahler (M.) & Walter (B.) (eds.), *Territoriality and conflict in an era of globalisation*, Cambridge, 2005.

Saltman (M.) (ed.), *Land and Territoriality*, Oxford – New York, 2002.

Case studies van conflicten over heel de wereld die gegeneerd werden door de identificatie van etnische groepen met een bepaald gebied. De samensteller vertrekt van de these dat collectieve identiteit het sterkst is binnen de politieke context van een conflict over land en territorium.

Gallusser (W.) (ed.), *Political Boundaries and Coexistence*, Bern, 1994.

Herschy (R.W.) & Walter (R.J.), *Disputed frontiers: a prelude to conflict?*, Lewes, 1993.

Kratochwil (F.V.), Rohrlach (P.) & Mahajan (H.), *Peace and disputed sovereignty: reflections on conflict over territory*, New York, 1985.

La frontière, Paris, 1981.
Verzamelwerk.

Sharma (S.P.), *International Boundary Disputes and International Law*, Bombay, 1976.

Tägil (S.), Gränsforskningsprojektet i Lund - några synpunkter på projektforskning som process, in: *Svensk Historisk tidskrift*, 96, 1976, 170-183.

Een systematische studie van staats- en natiegrenzen als conflictscheppende factoren werd sedert de tweede helft van de jaren zestig uitgevoerd in het Historisch Instituut van de Universiteit van Lund (Zweden). In *Studying boundary conflicts*, Lund, 1977 wordt het probleem getweedeeld in een opkomstfase en een conflictfase; een eerste studie volgens dit stramien was: K. Salomon, *Konflikt i grænseland. Sociale og nationale modsætninger i Sønderjylland 1920-1933*, København, 1980. De auteur vond vooral financieel-economische motieven voor de escalatie van het conflict.

Suy (E.), *Leerboek van het Volkenrecht. dl. 2: Het Territoriaal Element*, Leuven, 1973.

Verzijl (J.), *International Law in historical perspective*, dl. 3 *State Territory*, Leiden, 1970.
Standaardwerk.

Luard (E.), *Frontier Disputes in Modern International Relations*, in: Luard (E.) ed., *The international regulation of frontier disputes*, New York-Washington, 1970, 7-30.
Beknopt overzicht van de geschiedenis, de redenen, de soorten aanspraken en de verschillende procedures ter beslechting van de grenstwist.

De Visser (Ch.), *Problèmes de confins en droit international public*, Paris, 1969.
Belgisch toenmalig standaardwerk.

't Hart (W.A.), *Grenzen als spanningszones*, in: *Mens en grens. Bindingen en breuklijnen binnen Europa*, Den Haag, 1965.

Wyman (W.O.) & Kroeber (C.D.), *The Frontier in Perspective*, Madison, 1957.

Geouffre de la Pradelle (P.), *La frontière: étude de droit international*, Paris, 1928.

Adami, (V.) *National frontiers in relation to international law*, London, 1927.

3

GEVALSTUDIES

Lopend (en eventueel retrospectief)

Global Maritime Boundary Database.

<<http://www.MaritimeBoundaries.com/10974.html>> [accessed 21-04-2023]

Voor zeegrenzen.

Int-boundaries.

<<https://www.jiscmail.ac.uk/cgi-bin/webadmin?A0=int-boundaries>> [accessed 21-04-2023]

E-mail-lijst voor de uitwisseling van informatie, ideeën en meningen over de bepaling, demarcatie en beheer van internationale grenzen, inzonderheid rond grensconflicten.

List of all cases

<www.icj-cij.org> [accessed 20-04-2023]

Websitepagina's van het Internationaal Gerechtshof in Den Haag waarop men de afgesloten en lopende rechtszaken kan volgen.

List of Territorial Disputes.

<http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_territorial_disputes> [accessed 21-04-2023]

List of border conflicts.

<http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_border_conflicts> [accessed 21-04-2023]

Foucher (M.), *Des contentieux territoriaux persistants*, in: *Les frontières*, Paris, 2020, 11

Nelson (J.), *Bruised Borders. A tour of the world's disputed boundaries and territories*, in: *Storymaps (ESRI)*.

<storymaps.esri.com/stories/2016/bruised-borders/index.html> [accessed 02-10-2021].

Met: 1: *The world's troubled lands and geopolitical curiosities*; 2. *Enclaves and exclaves. A tour of the world's geographically engulfed and orphaned places*.

Uitgebreide website over grensconflicten en ingewikkelde territoriale regelingen (enclaves, exclaves, tegen-enclaves, tegen-tegen-enclaves, exclaves-enclaves, tweederangsexclaves, tweederangs-enclaves) – met een actuele overzichtskaart en met bijdragen, illustraties en kaarten inzake verschillende casussen.

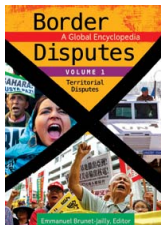
Giraudeau (G.), *Bibliographie par affaire*, in: *Les différends territoriaux devant le juge international*, Leiden, 2013, 501-518.

Retrospectief

Allcock (J.B.) e.a. (eds.), *Border and Territorial Disputes*, London, 1992³.

Reeks onderverdeeld per geopolitieke regio, met historische achtergrond, kaarten en een index.

Brunet-Jailly (E.) ed., *Border disputes: a global encyclopedia*, 3 dln., Santa Barbara, 2015.



Chronique des faits internationaux, in: *Revue Générale de Droit International Public*.

Day (A.J.) ed., *Border and territorial disputes*, Detroit, 1982.

Pfetsch (F.R.) (hrsg.), *Konflikte seit 1945. Daten-Fakten-Hintergründe. Europa*, Freiburg-Würzburg, 1991.

Overzicht van (grens)conflicten na de Tweede Wereldoorlog.

Downing (D.), *Atlas of territorial and border disputes*, New York, 1980.

Hartshorne (R.), *A survey of the boundary problems of Europe*, in: *Geographic Aspects of International Relations*, Chicago, 1938, 161-213.

Szajkowski (B.), *Encyclopedia of Conflicts, Disputes and Flashpoints in Eastern Europe, Russia and the Successor States*, Harlow, 1993.

Voor Oost-Europa.

KAARTEN

(over de voorstelling van grenstwisten op kaarten)

Dorion (H.), *La représentation cartographique des frontières litigieuses*, in *Cahiers Géographiques Québec*, 17, 1964-1965, 77-87.

Hyde (C.C.), *Maps as evidence in international boundary disputes*, in *American Journal of International Law*, 27, 193, 311-316.

Sinhuber (K.A.), *The representation of disputed political boundaries in general atlases*, in *Cartographical Journal*, 2, 1964, 20-28.

STUDIE

International Boundaries Research Unit (IBRU), Durham.

Instituut aan de universiteit van Durham (UK) specifiek voor de studie van grenstwisten.

International Boundary Consultants, Washington.

Commerciële organisaties- gespecialiseerd in advies inzake grenszaken (aan oliemaatschappijen, staten, kaartenmakers enz.).

Menas, xxxxxxxx.

Commerciële organisatie gespecialiseerd in advies inzake grenszaken (aan oliemaatschappijen, staten, kaartenmakers enz.)

Polemologische instituten

Centre d'études et de recherches internationales (CERI), Paris.

Groupe de Recherche et d'Information sur la Paix (GRIP), Bruxelles.

International Crisis Group (ICG), Brussels

International Peace Information Service (IPIS), Antwerpen.
= *Internationale Vredesinformatiedienst*

International Institute for Strategic Studies (ISS), London

Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI), Stockholm.

Diplomatieke wetenschappen

Egmont-Koninklijk Instituut voor Internationale Betrekkingen (KIIB), Brussel.
Geeft o.m. het tijdschrift *Studia Diplomatica* uit.

Institut de relations internationales et stratégiques (IRIS).

Nederlands Instituut voor Internationale Betrekkingen 'Clingendael'

Royal Institute for International Affairs, London.